

Xerxes, Antigone, Szent György és Akárki az egyetemi »szinpadon«

Drámatörténeti bemutató az auditorium maximumban

(A Délmagyarország munkatársától) Az »Egyetemi Színház Társaság« Szegedi Egyetemi Ifjuság Magyar Szó Munkaközössége néven újjászülött diákegyesület kedden délután drámatörténeti bemutatóelőadást tartott az auditorium maximumban. A terem lépészetes padosait zsufolásig megtöltötte a közönség. Jól esett nézni ezt a termet, amely beszédes bizonyítéka annak, hogy a város számottevően széles társadalmi rétegének hiányoznak a színház deszkáiról lekerült klasszikus szépségek a tiszta irodalomnak nemes és örök értékei, amelyek helyett a mai hangos művészet könnyen kezelhető menyecskek és hozományvadászó arslánok működéséről tájékoztatja a közönséget, félvad zenebona közben. Nem akarjuk elvitatni az operettek létjogosultságát, mert hiszen nem kétséges, hogy vannak színházak, amelyeknek nem is szabad és nem is helyénvaló például Aischylos »Perzsák« című művét, vagy a Jedermant előadni. Jobb, ha megmaradnak a könnyebb, tehát megfelelőbb operettek előadásánál. Hogy miért: talán felelni tud rá a Szépművészeti Kamara, amely éberen örökdiák a magyar vidék színházkultúrájának állandó és nemes fejlesztése fölött.

AZ AUDITORIUM MAXIMUM

tehát megtelt kedden délután, pedig nem a becskeréki ifiasszony érdekesen bonyolódó története szerepelt napirenden. Megtelt a terem, hogy végig hallgassa és végignézze az egyetemi ifjak drámai bemutatóját. Aischylos »Perzsák« című művéből egy jelenet, Sophokles: »Antigone«-jának egy részlete, majd egy középkori mirakulum, amelyet a tragikus véget ért ifj. Horváth István, a színházok társaságának volt fiatal rendezője fordított magyarra, végül a »Jederman« néhány jelenete szerepelt a műsoron. A drámai bemutatót

SIK SÁNDOR VEZETTE BE.

Elmondotta, hogy az egyetemi ifjuság előadása alapján véve, vagy inkább külsőségeiben nem színház. Az irodalomnak, a mulhatatlan értékeknek drámai meglevenítése, színpadi kellékek, színpadi ruhák, színpad nélkül. Észre kell venni, lélek és képzelet. A képzelet perzsa királyi kastélyá teszi az iskolai falitáblát és oltárra a pódiumra tett laboratóriumi ládát, amelyen áldozatot mutat majd be Atorsza.

Sorra vette Sik professzor a műsoron szereplő műveket. Aischylos »Perzsák« című művének előadandó jelenete Salamisa visz bennünket. A hírmondó

A SALAMISI CSATÁRÓL

számol be s a jelenet a győzelmes perzsák sírása.

Sik Sándor ezeknél a szavainál elcsörtült a terem és bevonultak a szereplők. A sugó a pódium elé ült a földre, a pódiumon elhelyezkedtek mai, utcai öltözetben a diákszínészek: Gyulai Lenke, Tarjányi Sándor, Stachó Lajos és a görög tragédiák előadásának jellegzetes és elmaradhatatlan kara. A zene és tánc érzékeltetésére a kar ritmikus mozdulatokkal kísérte a mondatokat, amelyek nagy erővel tették elevevén Aischylos tragédiáját. A Salamisnál győző perzsák megrendítő sírását festi meg Aischylos ebben a jelenetben. Zsong, zug, zokog a perzsa nép, mert győzött hár Salamisnál, de — mint a perzsa hírnök mondja — »tudjátok meg, hogy népek közül ennyi ember el nem veszett még! His Xerxes az iszonyúság oka...»

Nagy taps fogadta a jelenet kitünő

előadását, amely után Sik Sándor a következő műsorszámot ismertette:

SOPHOKLES »ANTIGONE«-JANAK legdrámaibb részletét. Mig az előbbi jelenetben a görög tragédia hangját, hangulatát, itt az Antigoneban a csellekményt akarják bemutatni az előadók. Nyikos Gyula, Zalányi Sámuel, Csenev Magda, Ercey Sarolta, Kovács Péter, Tarjányi és Német Ferenc szerepeltek az értékes előadásban. Nemcsak fejlett előadókészség jellemezte különösen a Kreon királyt megzemélyesítő Nyikos Gyula és Antigone — Csenev Magda-játékát, hanem elmélyedés a műben, amelyből élő, hullámzó anyagot formált minden szereplő diákszínész. Mennyire élt Kreon mondata: »A mérész is futni óhajt, ha közel áll hozzá a Halál istene. Meg kell hát ragadni, ha kell falazni, el kell hallgatni, aki ellene van az örült király esztelen hatalmának... S amikor Tiresias, a jós mondata hangzott fel: Szerencséd túl magasra ért király s Helios nem sok ideig futja be onnan utját, önbűnöd sebez majd halálosan... — milyen megcsillagotása volt ez az örök irodalmi értékek mélyén rejtőző örök problémáknak.

Magyarországon eddig soha elő nem adott

KÖZÉPKORI MIRAKULUMOT

vittek ezután pódiumra a diákszínészek. Angol vallásos dramatizált monda ez úgy, ahogy a falusi parasztok elképzelik Szent György alakját és harcát a sárkánnyal, a törökkel és az óriással.

— A csöndes, nyugodt, derűs falusi képzelet afféle szent Vasgyúrának képzelet Szent Györgyöt — mondotta Sik professzor a mű ismertetése so-

rán. A falu a ház előtti padon ülnek a szereplők és meglevenitik Szent György történetét.

Szent György kedvesen számos alakjának a hatalmas termetű Tima Ferenc adott plasztikus formát mértékértartó pompás humorral. Epp így a többi szereplő is pompásan érzékeltette a munka humoros alaphangját, amelyet kihangsúlyoztak azzal, hogy a Mikulásnak papírszakállja, a török lovagnak kard helyett esernyője volt. S amikor Szent György, »a gaz angli« legyőzte a sárkányt és az összes többi ellenségét, lábát tetemekre tette, mint Tarzan az ismeretes filmekben...

Nagy siker volt a jutalma az előadók: Hegedűs Tibornak, Illésy Istvánnak, Kovács Péternek, Malachovszky Lászlónak, Dibusz Sándornak és Tóth Gábornak. Kitűnően érzékeltették a humoros keretben is megmutatózó vallásos egyszerű, falusi csöndes mélységeit. A mirakulumot ifj. Horváth István fordította.

Végezetül az

»AKÁRKI«

egyik jelenetét adták elő. A szimbolikus alakok mozgatása és beszéltetése teltt sok színészi teljesítménnyel és a nagyszámú szereplő — élükön »Akárki« megszemélyesítő Milánkovics Kálmánnal, Szász Károlylyal (Mammon), Gyulay Lenkével (Hit), Csenev Magdával (Jólet), Kiss Ottó Miklóssal (Sátán) — mély irodalomszeretet és színpadrateremtés árult el.

Igértem fogadalomtétel volt ez az egyetemi előadódélután, amelyen tanultak és tanítottak azok, akik megjelentek és akik szerepeltek.

(maron)

A város és egyik üzlethérlőjének felmondási pere

a tízéves bérleti jogviszony és az egyéves felmondási idő körül

(A Délmagyarország munkatársától) Ismeretes, hogy a város november elején hivatkozással a legutóbbi rendelkezésekre, felmondott azoknak a zsidó bérloknak, akik a város bérházaiban béreltek üzlethelyiséget. Azoknak az üzlethelyiség-bérloknak, akik tíz évnél régebben béreltek üzlethelyiséget, a szabályrendelet szerint egy évre, akik tíz évnél rövidebb idő óta bérlok hat hónapra, május elsejére szóló felmondás. Illetve még november 14-e előtt egy évi felmondásról értesítette a város a tíz évnél régebbi üzlethérlőket, míg a többi bérlok felmondása továbbra is félévre szól. Ilyen felmondást kapott a Tisza-áruház, amelynek ismert rövidárú és közimunkaüzlete van a Püspök-bazár egyik üzlethelyiségében.

A Tisza-áruház nem fogadta el a felmondást, hivatkozva a szabályrendeletre és arra, hogy a cég több mint tíz éve, 1926. óta bérel helyiséget a Püspök-bazárban. Először mostani helyiségének szomszédságában volt üzlete, majd ezt a helyiséget 1932-ben elcserélte és akkor ugyancsak a Püspök-bazárban, a szomszédos helyiségben folytatta bérletét. A város hatóságának az volt az álláspontja, hogy mivel nem ugyanarról a helyiségről van szó,

bár mindkét üzlet egy épületben van, az áruház bérlete nem tekinthető tíz éven túli bérleménynek. Amikor a cég a hathónapös felmondást nem fogadta el, a város pert indított az áruház ellen a felmondás érvényességének megállapítása iránt.

A pert kedden tárgyalta a szegedi járásbírószágon dr. Pauér Lóránt járásbíró, a város képviselője dr. Telbisz István tb. főügyész Béia képviselte. Rövid eljárás után a bíróság ítéletet hirdetett, amelyben helyt adott a felmondásnak, illetve a hat hónapra szóló felmondást érvényesnek mondotta ki május elsejére. Az ítélet indokolása a városi lakbérleti szabályrendeletre hivatkozik. Ha a bérlet helyisége bérlete a felmondás időpontjában legalább tíz éve fennáll... — mondja a szabályrendelet, ebből a járásbírószágot azt az álláspontot foglalta el, hogy a tízéves kikötés nem a bérleti jogviszonyra, hanem a bérlet helyiségre vonatkozik és ezért érvényesnek mondotta ki a város félévre szóló felmondását.

A járásbírószágot ítélete ellen az alperes áruház fellebbezést jelentett be, a felmondási per most a törvényszék elé kerül.

4 százalékkal kamatozó

Erdélyi nyeremény kölcsönök

a legkisebb összegben is a

SZEGEDI KERESKEDELM és IPARBANK

jegyvezetők bármikor
P 1.000.000.— összegig terjedő
nyereményekkel

1005, 2376 és 2852. számú telefonainkon szívesen adunk felvilágosítást. — A jegyzet kötvényt pénztárunk azonnal kiszolgáltatja.

A város interveniált a makói hagymaszállítók elmaradása miatt

(A Délmagyarország munkatársától) Emlékeztetes még, hogy a nyári folyamán a város lakossága élénk figyelemmel kísérte azt a jelenséget, hogy az utcákat valóságos elöntötte a hagymaillat. Akkor sok volt Szegeden a hagyma, annyira sok, hogy a városnak mulatságos problémája lett a »makói gyümölcs« illata. Most a nyár elmúltával újabb hagymaproblémája lett Szegednek, csaknem teljesen eltűnt a városból a hagyma. Sem a piacokon, sem az üzletekben nem lehet kapni még a legkisebb mennyiségben sem. A háztartások hosszú idő óta nem tudnak hagymához jutni. A hagymahiány ügyében kérdést intéztünk az illetékesekhez, akik a következő felvilágosítást adták:

— A szegedi hagymahiány oka az, hogy Makó beszüntette a Szegedre történő szállítást, rendeletileg tiltotta el Makó város hatósága a termelőket, hogy a hagymát Makó város területéről kiszállítsák. A hagymaszállítás tekintetében az a helyzet, hogy a vasúti szállításhoz, valamint autón történő szállításhoz engedély kell. Nem kell azonban semmiféle engedély ahhoz, hogy a termelő a saját tengelyén, vagyis a saját kocsiján kivigye Makóról a hagymát és ott adja el, ahol akarja. Most Makó város hatósága azt az új és meglepő rendelkezést léptette életbe, hogy megtiltja a termelőknél a hagyma kiszállítását, így aztán nem jutott Szegedre egyetlen kiló hagyma sem. Szeged hibába lépett a METESZ-től hagymát, mert azt a választ kapja, hogy nincs a METESZ-nek hagymája. Szeged város hatósága éppen ezért interveniált most Makó város hatóságánál ezirányban és kéri Szeged, hogy a lehetőség határain belül nyissa meg újra a kapukat Makó a hagyma előtt, hogy a szállítások továbbra is akadálytalanul történhessenek. Az erre vonatkozó átiratot a napokban adták postára, most várja a város a választ s a válasszal együtt azt, hogy talán mégis csak lehetővé válik majd a hagyma útjának szabaddá tétele Szeged felé.